

POSTANOWIENIE NR 191/2024
KOMISARZA WYBORCZEGO W RADOMIU II

z dnia 8 marca 2024 r.

w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość od uchwał Gminnej Komisji Wyborczej w Garbatce – Letnisko nr 2/2024, 3/2024, 4/2024, 5/2024, 6/2024, 7/2024, 8/2024, 9/2024, 10/2024 z dnia 4 marca 2024 r.

Komisarz Wyborczy w Radomiu II na podstawie art. 432 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408), po rozpatrzeniu odwołania Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość od uchwał Gminnej Komisji Wyborczej w Garbatce – Letnisko nr 2/2024, 3/2024, 4/2024, 5/2024, 6/2024, 7/2024, 8/2024, 9/2024, 10/2024 z dnia 4 marca 2024 r. w sprawie odmowy przyjęcia zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ w okręgu wyborczym nr 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, a nie jak błędnie wskazano w odwołaniu „3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12” w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzanych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

postanawia

oddalić odwołanie

Uzasadnienie

W dniu 6 marca 2024 r. do Komisarza Wyborczego w Radomiu II wpłynęło odwołanie Lidii Joanny Ligorowskiej – osoby upoważnionej przez pełnomocnika wyborczego (zwana dalej: „osobą upoważnioną”) Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość, zwanego dalej „Komitetem”, od uchwał Gminnej Komisji Wyborczej w Garbatce – Letnisko nr 2/2024, 3/2024, 4/2024, 5/2024, 6/2024, 7/2024, 8/2024, 9/2024, 10/2024 z dnia 4 marca 2024 r. w sprawie odmowy przyjęcia zgłoszenia listy kandydatów na radnych komitetu wyborczego pod nazwą KOMITET WYBORCZY PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ w okręgu wyborczym nr 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, a nie jak błędnie wskazano w odwołaniu „3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12”.

Na wstępie Komisarz Wyborczy w Radomiu II zaznacza, że wnosząca odwołanie błędnie wskazała numery okręgów wyborczych, których dotyczą zaskarżane uchwały. Jak wynika z dokumentacji Gminnej Komisji Wyborczej w Garbatce- Letnisko (zwanej dalej „Komisją”) prawidłowa numeracja okręgów to: 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15.

W uzasadnieniu odwołania wskazano, że osoba upoważniona przez Komitet dokonała

zgłoszenia listy kandydatów na radnych (radnego) we wskazanych powyżej okręgach wyborczych. Do zgłoszeń załączono wykazy podpisów poparcia, z tym że zebranych na drukach, które w miejscach wskazania okręgu wyborczego nadrukowane miały cyfrę 2. Osoba upoważniona zauważając błąd podczas zgłaszania list kandydatów na radnych ręcznie wpisała właściwe numery okręgów parafując korektę własnym podpisem. Zdaniem skarżącej poprawienie w ten sposób dostarczonych kart poparcia było zasadne, ponieważ z pozostałej dokumentacji dołączonej do zgłoszeń kandydatów we wskazanych powyżej okręgach, jednoznacznie wynikała ich świadomość w których okręgach kandydują (oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie) i którzy wyborcy z tych okręgów ich wspierają (listy poparcia). Ponadto, by wykluczyć już wszelkie możliwe wątpliwości, dodatkowo na nagłówkach list poparcia kandydatów zgłaszanych przez Komitet, w każdym okręgu wyborczym wpisano którego kandydata to poparcie dotyczy. W ocenie skarżącej Gminna Komisja Wyborcza w Garbatce-Letnisko, mimo wniosków w tym zakresie nie była w stanie wskazać podstawy prawnej do odrzucenia zgłoszenia poparcia z przekreślonym i zaparafowanym numerem okręgu wyborczego. Zdaniem skarżącej całkowita dowolna interpretacja prawa lub brak podstawy prawnej przy odmowie przyjęcia zgłoszenia listy kandydatów na radnych w Gminie Garbatka-Letnisko, wyklucza znaczną część społeczeństwa z prawa wyboru swoich kandydatów na Radnych Gminy, jak również z prawa zgłoszenia swojego kandydata na wójta gminy, a tym samym na życie swojej gminy.

Do odwołania dołączono kserokopie przykładowych list poparcia z wprowadzonymi na nich zmianami dokonanyymi przez osobę upoważnioną do zgłaszania listy kandydatów na radnych (radnego).

Komisarz Wyborczy w Radomiu II stwierdza, co następuje.

Zgodnie z art. 427 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego w gminie liczącej do 20 000 mieszkańców każda zgłoszona lista kandydatów na radnych (radnego) powinna być poparta podpisami co najmniej 25 wyborców. Stosownie do art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego wyborca udzielający poparcia liście składa podpis obok czytelnie wpisanego jego nazwiska i imienia, adresu zamieszkania, numeru ewidencyjnego PESEL oraz daty udzielenia poparcia. Jak natomiast **wprost wynika z art. 427 § 4 Kodeksu wyborczego wykaz podpisów musi zawierać na każdej stronie nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę, numer okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana oraz adnotację: „Udzielam poparcia liście kandydatów zgłaszanej przez (nazwa komitetu wyborczego) w okręgu wyborczym nr (numer okręgu) w wyborach do Rady (nazwa rady) zarządzonych na.... (dzień, miesiąc, rok)”**.

Ustawodawca określając w tak precyzyjny sposób wymogi jakim musi odpowiadać każda strona wykazu podpisów poparcia zagwarantował, żeby wyborcy udzielający poparcia mieli dokładną wiedzę jaki komitet wyborczy zgłasza kandydata, któremu udzielają poparcia, w którym okręgu wyborczym jest on zgłaszany oraz w jakich wyborach. Są to kluczowe dla wyborcy informacje podczas podejmowania decyzji o udzieleniu poparcia, o których przesądził ustawodawca, a nie organy wyborcze.

Z uwagi na powyższe niedopuszczalne jest dokonywanie jakichkolwiek zmian w wykazie podpisów, w tym numeru okręgu wyborczego, po udzieleniu poparcia przez wyborców. Tego rodzaju działanie stanowi wprowadzanie w błąd wyborców, którzy udzielali poparcia dla kandydata zgłaszanego w konkretnie wskazanym okręgu wyborczym. Nie można założyć, że gdyby wyborcy mieli wiedzę, że dana lista kandydatów na radnych (kandydat na radnego) będzie ostatecznie zgłaszana w innym okręgu wyborczym, również udzieliliby poparcia. Ustawodawca po to ustanowił precyzyjny wymóg dotyczący informacji jakie muszą być wskazane na wykazie podpisów przed zebraniem podpisów, żeby wyborcy mieli pewność m.in. w jakim okręgu wyborczym zgłoszony zostanie kandydat, któremu udzielają poparcia. Jeżeli dopuszczalne byłoby dowolne zmienianie numerów okręgów wyborczych przez osobę upoważnioną do zgłoszenia listy kandydatów na radnych (kandydata na radnego) po udzieleniu poparcia przez wyborców zupełnie bezzasadny byłby wymóg wskazywania numeru okręgu wyborczego na wykazie podpisów. Wówczas wystarczające byłoby wskazanie nazwy komitetu wyborczego oraz oznaczenie wyborów. Ustawodawca przesądził jednak inaczej.

Komisarz Wyborczy w Radomiu II zauważa, że w stanie prawnym do 31 stycznia 2018 r. ustawa przewidywała także wymóg wskazania imienia i nazwiska zgłaszanych list kandydatów na radnych (kandydata na radnego). Jednakże w sytuacji gdy ustawodawca zdecydował, że nie ma takiej konieczności, ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130 z późn. zm.) dokonał zmian w tym zakresie. W uzasadnieniu projektu tej nowelizacji wskazano, że „Dodatkowo proponuje się, aby na wykazie podpisów poparcia dla list kandydatów w wyborach do rady gminy nie były umieszczane nazwiska i imiona zgłaszanych kandydatów na radnych”. Zatem gdyby racjonalny ustawodawca uznał, że nie ma konieczności wskazywania numeru okręgu wyborczego na wykazie podpisów, a tym samym uznałby, że komitet wyborczy jest uprawniony do zgłoszenia kandydata w dowolnie wybranym przez siebie okręgu wyborczym, dokonałby analogicznej zmiany w zakresie nieumieszczenia tego numeru, tak jak uczynił to w zakresie imion i nazwisk kandydatów.

Z powyższych przepisów jednoznacznie zatem wynika, że numer okręgu wyborczego musi zostać wskazany na wykazie przed udzieleniem poparcia przez wyborców oraz, że niedopuszczalne jest dokonywanie zmian w tym zakresie przez osobę zgłaszającą listę kandydatów na radnych (kandydata na radnego) już po zebraniu podpisów poparcia.

Komisarz wyborczy w Radomiu II zaznacza przy tym, że jak wynika z pkt II.7.3 wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., stanowiących załącznik do uchwały nr 58/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 lutego 2024 r., zwanych dalej „wytycznymi”, przyjmujący zgłoszenie sprawdzają w obecności zgłaszającego, czy zostało ono podpisane przez uprawnioną osobę i czy zawiera pełne dane i dokumenty przewidziane w Kodeksie wyborczym. Podczas powyższej czynności Komisja przyjmując zgłoszenia list kandydatów przez Komitet dostrzegła wadę zgłoszenia polegającą na wskazaniu w wykazie podpisów błędnego numeru okręgu wyborczego, w którym zgłaszani byli kandydaci na radnych (radnego). O powyższym została poinformowana osoba upoważniona dokonująca zgłoszenia. Jak zostało wskazane powyżej, wobec powzięcia informacji o wadach zgłoszenia, osoba upoważniona – nie będąc do tego uprawniona – własnoręcznie dokonała korekty wykazu podpisów poparcia, poprzez przekreślenie widniejącego tam numeru okręgu wyborczego i dopisanie prawidłowych numerów. Komisarz Wyborczy w Radomiu II powyższą czynność ocenia jako niedopuszczalną i nieskutkującą konwalidacją błędnego określenia numeru okręgu wyborczego. Intencją ustawodawcy jest bowiem udzielanie poparcia przez wyborców dla zgłaszanej listy kandydatów na radnych (kandydat na radnego) do konkretnego, wskazanego na wykazie okręgu wyborczego.

W związku z tym, że podstawą odmowy rejestracji listy kandydatów na radnych (radnego) były wady dotyczące podpisów poparcia (błędnie wskazany okręg wyborczy, w którym zgłaszane były listy kandydatów na radnych (kandydaci na radnego) Gminna Komisja Wyborcza w Garbatce – Letnisko odmówiła przyjęcia zgłoszenia list kandydatów na radnych (radnego) wskazując wady zgłoszenia.

Komisarz Wyborczy w Radomiu II stwierdza, że zaskarżone uchwały zostały podjęte zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego oraz wytycznymi. Konwalidacja błędu, poprzez przekreślenie i wpisanie prawidłowych numerów okręgów wyborczych przez osobę upoważnioną po zebraniu podpisów poparcia nie może stanowić skutecznego dokonania czynności zgłoszenia listy kandydatów na radnych (kandydata na radnego). Niedopuszczalne jest uznanie z mocą wsteczną czynności udzielenia poparcia kandydatom w okręgu wyborczym 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15 wskutek następczej zmiany, tj. przekreślania oraz dopisania

prawidłowych numerów okręgów wyborczych przez osobę upoważnioną. Niewątpliwie osoby składające podpisy na wykazie podpisów udzielały poparcia jedynie kandydatom na radnych z okręgu wyborczego nr 2. Zmiany polegające na przekreśleniu numeru okręgów i wpisaniu prawidłowych, skutkujące udzieleniem poparcia kandydatom na radnych (kandydata na radnego) w okręgach wyborczych nr 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15 zostały dokonane bez wiedzy i woli osób składających podpisy na przedmiotowej liście, co z oczywistych względów nie może zostać uznane za skuteczne. Tego rodzaju działanie może zostać uznane za przerabianie dokumentów wyborczych i skutkować odpowiedzialnością karną z art. 248 pkt 3 Kodeksu karnego.

W związku z powyższym Komisarz Wyborczy w Radomiu II stwierdza, że zarzuty przedstawione w odwołaniu są bezzasadne i brak jest podstaw prawnych do uchylenia uchwał Gminnej Komisji Wyborczej w Garbatce-Letnisko nr 2/2024, 3/2024, 4/2024, 5/2024, 6/2024, 7/2024, 8/2024, 9/2024, 10/2024.

W tym stanie rzeczy Komisarz Wyborczy w Radomiu II postanowił jak w sentencji.

Na podstawie art. 432 § 2 Kodeksu wyborczego na niniejsze postanowienie pełnomocnikowi wyborczemu Komitetu przysługuje prawo wniesienia skargi do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 2 dni od daty jego podania do publicznej wiadomości Biuletynie Informacji Publicznej Komisarza Wyborczego w Radomiu II.

Komisarz Wyborczy w Radomiu II

Joanna Chlebna-Ćwil

